СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 158. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 11 липня 1933.

VOL. XLI. No. 158. Jersey City, N. J., Tuesday, July 11, 1933. THREE CENTS.

МАСОВЕ ВІЧЕ В ШІКАҐО ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ ВИСТАВІ

ШІКАҐО (Телеграма до „Свободи"). — На масовім вічу шікаґовськох Українців принято одноголосно резолюцію, яка попирає змагання Української Виставової Корпорації щодо негайного викупу Українського Павільону. Зібрані на вічу апелюють до всіх Українців у Злучених Державах і в Канаді, щоби поперли ту акцію, надсилаючи негайно жертви на викуп Павільону. — Д-р Мирослав Сімінович.

ЧЕСЬКІ ГОСТІ В УКРАЇНСЬКІМ ПАВІЛЬОНІ.

ШІКАҐО. — Український Павільон відвідав цими днями президент чехословацького сенату, Совкуп, разом з найвизначнішими представниками чехословацької кольонії в Шікаґо.

ЛИНДБЕРҐ ПУСКАЄТЬСЯ В НОВУ ДОРОГУ.

НЮ ЙОРК. — Полковник Линдберґ пустився разом з жінкою в дорогу через Лябрадор до Ґренляндії й Ісляндії. Вилітаючи з „Ґлен Кортіс Ейрпорт", малощо не зазнав катастрофи, коли на нього налетів літак з фотографами.

МАТЕРН ХОЧЕ ПРОДОВЖАТИ ЛЕТ.

ШІКАҐО. — Одержано з місцевости Анадир на Сибірі телеграму, в якій летун Джеймс Матерн просить своїх приятелів зібрати гроші, купити й вислати йому новий літак, щоби він міг продовжати свій лет довкола світа.

СТЕЙТОВІ ДОХОДИ ЗБІЛЬШАЮТЬСЯ.

ОЛБАНІ. — Ґовернор Лімен заповідає, що з кінцем року нюйоркський стейт матиме не тільки збалянсований буджет, але ще й надвишку в сумі яких $9,500,000. До цього причинилися податки, які стейт стягає від біржевих спекулянтів. Досі стейт боровся з дефіцитами від 1929 року, себто від часу, коли зачався крах на біржі.

ПРОТИ ЛІЦИТОВАНЬ ДОМІВ ЗА ДОВГИ.

НЮ ЙОРК. — Джордж Шейк, стейтовий асекураційний суперінтендент, повідомив 40 морґеджових компаній, щоби не виставляли непотрібно реальности на ліцитацію за неплачення довгів. Каже, що тепер треба поступати в таких справах розважніше.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ ТКАЦЬКИЙ КОДЕКС.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт підписав перший промисловий кодекс, який відноситься до бавовняно-ткацької промисловости, а який установляє 40-годинний тиждень праці й мінімальну заробітну платню: $12 на полудні і $13 на півночі. Кодекс зачне обовязувати з днем 17 липня. Підписуючи цей кодекс, президент наставав теж на те, щоби Мурини й інші некваліфіковані робітники одержували від нового року вищі платні.

Разом з підписом видав президент заяву, в якій підкреслив вагу того кодексу, а зокрема те, що ним усунено діточу працю з тої промисловости.

БОРОНИТЬ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — Люї Гов, секретар президента, говорив на радіо про становище президента Рузвелта до Економічної Конференції в Лондоні. Він казав, що президент держиться точно того, що було постановлено в 1932 р. дотично програми цеї конференції. Але інші не хочуть того памятати й тому так накидаються на президента за те, що він є проти негайної стабілізації доляра.

ПІЗНАЛИ ДІЙСНУ ПРАВДУ.

НЮ ЙОРК. — Британський редактор, дипльомат і економіст, сер Волтер Лейтон, говорив на радіо, що Економічна Конференція має ту добру сторону, що представники ріжних країв заглянули раз дійсній правді в очі. А з цього буде така користь, що дальші конференції матимуть кращий вигляд на успіх.

СНІГИ І МОРОЗИ В АРҐЕНТИНІ.

БУЕНОС АЙРЕС. — В столиці Арґентини читають у ґазетах про страшну спеку в Америці й про небувалі сніговиці й морози в Арґентині. Падає там сніг в околицях, де його не бачили від десятків літ.

ЖИДАМ ДОПИСУЄ ЗБІРКА.

НЮ ЙОРК. — Американсько-жидівський збірковий комітет подає, що зібрано на допомогу німецьким Жидам $708,000, а хочуть зібрати $2,000,000. Жиди Ню Йорку мають зложити $1,000,000, а зложили досі $375,000.

ЛІКАРІ ПРОТИ ҐІТЛЄРИЗМУ.

НЮ ЙОРК. — Сорок девять лікарів з Ню Йорку підписали заяву, якою осуджують політику ґітлерівців, котра викидає з посад лікарів і інших людей науки за те, що вони Жиди. Кажуть, що наука не повинна рахуватися з расовими й політичними перешкодами.

ХОЧУТЬ ДЕПОРТУВАТИ ЧУЖИНЕЦЬКИХ БЕЗРОБІТНИХ.

ПАНАМА СІТИ. — Тут відбулася демонстрація з 5,000 осіб перед палатою президента, а демонструючі домагалися негайного видалення з краю всіх чужинців-безробітних.

МОСКВА В ОБІЙМАХ ПАРИЖА.

З приходом Гітлера до влади в Німеччині Москва почала ставитися з недовірям до своєї приятельки—Німеччини. Потім заява Розенберга та Гуґенберга про східньо-европейську політику Німеччини викликала переполох у Москві та змагання шукати собі якнайскорше приятелів проти Німеччини. Тому Москва поспішно підписала ріжні договори зі своїми сусідами, а тепер цілковито віддалася зближенню з Францією, як головної противниці Німеччини.

ТРАҐІЧНА СМЕРТЬ МОЛОДИХ БЕЗРОБІТНИХ.

За містом Ред Дір в Алберті (Канада), стався страшний випадок. Три безробітні хлопці з Ріджайни йшли пішки з родинного міста на захід з надією, що там вдасться їм знайти роботу. Не маючи грошей на заплачення нічліґу в місті, вийшли вони за місто й положилися спати на залізничому торі. Саме туди переїжджав нічний тяґаровий потяг. Машиніст побачив лежачих на шляху, однак уже не міг задержати потягу. Колеса відтяли всім тром голови, а їх тіла зімяли до непізнання. З записок у торбах нещасливців довідалася поліція про їх імена. Родичі погибших мешкають у Ріджайні і є на допозі безробітних. Імена погибших: Едвард Ціммер, 17 літ; Арчі Мілянов, 16; Генрі Ґрейлях, 15.

СКІЛЬКИ Є МЕНШИХ І БІЛЬШИХ БАГАЧІВ У КАНАДІ.

На основі доміньяльної урядової статистики число осіб у Канаді, які мають більші приходи, було більше в 1930—31. р. ніж у 1927—28 р. Іменно, коли в 1927—28 р. було в Канаді 31,322 осіб із річним приходом від 3 до 5 тисяч долярів, то в 1930—31. р. було їх уже 40,778. Людей з річним доходом від 5 до 10 тисяч було в попередньому часі 22,817, а в іншому вже 29,701. Та найбільше зросло число тих, що мають дуже великі річні доходи. Число осіб з доходом від 10 до 50 тисяч зросло з 8,510 до 12,848, з доходом від 50 до 100 тисяч дол. з 345 до 470, а з річним доходом від сто тисяч дол. угору з 75 до 131.

Не подано до публичного відома даних про число людей з великими приходами в останніх роках, однак нема сумніву, що те число збільшилось.

ПРОТИ ФАШИСТІВСЬКОГО РУХУ В КАНАДІ.

У Вінніпеґу відбулися збори людей з ріжних організацій, які ставлять собі завданям поборювати фашистівський рух, що шириться в Канаді і має свій осідок у Монтреалі. На зборах ухвалено, що Вінніпеґ має бути головною кватирою протифашистівського обєднання, до якого ініціятори думають втягнути неприхильні фашизмови канадійські організації.

ОБІКРАЛИ ЦЕРКВУ ВАСИЛІЯНОК У ЛЬВОВІ.

Злодії вломалися через вікно захристії до церкви Василіянок при вул. Зиблікевича у Львові і забрали з собою цінні вота.

ЩЕ ОДИН КОСТЕЛ У ЛЬВОВІ.

До сорок кількох костелів у Львові прибуває ще один, а саме на передмісті Долішні Збоїска.

ВИКИДАЮТЬ ЧУЖИНЦІВ.

16 чужих підданих, або таких, що не мали ніякого громадянства, виселили останніми часами з львівського та станиславівського воєвідства. Були між ними колишні або теперішні громадяни Росії, Німеччини, Румунії та Чехословаччини.

ЯЗВА ПІЛЬНИХ КОНИКІВ.

Албертійське міністерство рільництва повело завзяту кампанію за зорґанізоване винищування пільних коників, які захопили вже територію півтора міліона акрів від Летбрідж поза Медисин Гет і роблять величезну шкоду пільним плодам. Провінціяльний уряд постачає тамошнім фармерам багато спеціяльної отруї для нищення коників.

КАЖЕ БУТИ ОСТОРОЖНИМИ ПРИ ПРИНИМАННЮ НОВИХ ГОРОЖАН.

Канадійський державний секретар вислав обіжник усім суддям та державним урядовцям, які поладнують петиції осіб, що хочуть набути канадійське горожанство, щоби були обережні при видаванню натуралізаційних документів. В обіжнику кажеться, що під цю пору щораз більше чужинців старається про канадійське горожанство, а цей факт вимагає від компетентних чинників більшої осторожности та докладнішого розглядання життя і характеру петентів.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ У ХАРКОВІ.

З певного джерела довідуємося, що в Харкові арештували органи ДПУ бувших комуністичних послів до польського сойму, Якова Войтюка, Приступу і Пащука, які свого часу втікли з Польщі на Радянщину. Цю нашу вістку потверджує і львівський тижневик, орган УСДП, „Вперед", що дістав її ще з іншого джерела.

ШЛЮБ З ДОНЬКОЮ ЗАМІСЦЬ МАМИ.

Мадярська преса повідомляє про шлюб доньки фільмової артистки Лії де Путті. Лія де Путті покінчила самогубством два роки тому. Всі гадали, що вона не мала більше як 30 літ; нині її 18-літня донька вийшла замуж. Історія цього подружа могла би стати темою для фільми. Колись у Лії де Путті кохався голяндський промисловець Ґер Ґрутенбуер, власник рижових піль і готелю у Батавії. Підчас подорожі до Америки заглянув до Голивуду і там освідчився Лії де Путті, але дістав гарбуза. Огірчений вернувся до Батавії і зовсім випадково колись побачив у якомусь журналі фотографію доньки Лії де Путті, незвичайно подібної до своєї мами. Написав до неї лист, оповів як нещасливо закохався в її мамі і повторив свої освідчини. 18-літня дівчина мала вражливе серце, як її мама,-зіпсована успіхами в Голивуді, і згодилася виїхати до Батавії. Її чоловік, Голяндець, має 40 літ.

СМЕРТЬ ХЛОПЦЯ ВІД СТРІЛЬНА.

Господарський син Роман Молдован у Сереті (Буковина) грався на толоці зі стрільном, котре він знайшов. Стрільно вибухло й поранило хлопця так тяжко, що він умер у коротнім часі.

СУСІД УБИВ ХЛОПЦЯ.

Від 29. квітня 1933 р. пропав у Браїлі (Румунія) 5-літній хлопець, Іларіон Йонеску, без сліду з батьківського дому. Дали знати поліції, котра удалася вислідити зникнення дитини. Девятьлітня донька сусіда Танасія Макрі розповіла, що її вуйко, 20-літній Ніку Стоян, бив хлопчину Іларіона за те, що він робив крики на подвірю. Стояна заарештовано. Він признався, що вдарив хлопця так нещасливо, що той упав на коліна і вмер. Убивник закопав його тіло в сусідськім городі.

ЗАСТРІЛИВСЯ КОМІСАР ОСВІТИ СКРИПНИК

МОСКВА УСУНУЛА ЙОГО ЗІ СТАНОВИЩА КОМІСАРЯ ОСВІТИ НА УКРАЇНІ ТА З ЧЛЕНСТВА В ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТІ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА УКРАЇНІ.

МОСКВА (СССР). — Московські комуністичні ґазети переповнені статтями з нападами на бувшого комісаря освіти на Україні, Миколу Скрипника, який поповнив самогубство у віці 61 літ. Скрипник був одним із старших комуністів і близький помічник Леніна. На Україні комуністична партія доручила йому керувати народньою освітою після О. Шумського, який був обвинувачений у націоналізмі.

Тепер на Україні переводить "чистку" комуністичної партії та апаратів московської влади Постишев, особистий відпоручник Сталіна. Постишев „вичистив" М. Скрипника зі становища комісаря народньої освіти та з центрального комітету комуністичної партії на Україні. Після того почалося доходження комуністичної влади над „націоналістичними ухилами" Скрипника, які виявилися в тому, що він не придержувався московських засад інтернаціоналізації науки та шкіл на Україні, а допустив у них „націоналістичну" програму.

Вся московська преса тепер рішучо ганьбить М. Скрипника за те, що він побоявся відповідальности перед партією, не вважав потрібним покаятись перед нею, щоб опісля спокутувати свою „вину" в боротьбі з українським націоналізмом та лібералізмом. Московські ґазети кажуть, що діяльність Скрипника сприяла тим сильним течіям на Україні, які змагають до відділення України від Росії та які, мовляв, спираються у своїй сепаратистичній діяльности на чужинецький капітал. З того, з яким завзяттям комуністична преса тепер обчорнює М. Скрипника, видно, що його самогубство, після самогубства письменника Хвильового, завдало дуже болючий удар престіжеви московської комуністичної партії на Україні, тим більше, що тепер усе поширюються самогубства серед членів комсомолу, які зневірилися в комуністичні ідеї і в своїх провідників.

ГОЛГОФТА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — В Коломиї відбувається процес проти 7 молодих Українців з Косівщини. Влада обвинувачує їх у приналежности до ОУН та в написанню анонімного листа до війта села Прокурави з погрозою вбити його.

Всі обвинувачені до вини не признались, а заявили на суді, що поліція нелюдськими тортурами добилася від них бажаного для неї „признання до вини". Незабаром розпічнеться черговий судовий процес проти 6 молодих Українців у Тернополі за приналежність до ОУН і за розповсюднення летючок Орґанізації Українських Націоналістів.

ЗБИРАЮТЬ МАТЕРІЯЛИ ПРО УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина).—Буковину й Бесарабію обїздить основник Українського Бюра в Лондоні, Яків Макогін, зі своєю дружиною та з відомим англійським автором книжки „Юропіен Терор", Телтменом. Телтмен готується написати велику працю про селянство в Европі. З цією метою він обїздить українські села, щоби познайомитися наочно з життям нашого селянства та зібрати потрібний матеріял.

Телтмен думає в своїй праці присвятити найбільше уваги українському селянству, яке на нього зробило велике позитивне враження своєю працьовитістю, чепурністю та високим культурним рівнем.

ЯПОНСЬКО-РОСІЙСЬКІ НЕПОРОЗУМІННЯ ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ.

ТОКІО (Японія). — Російський торпедовець захопив японське рибальське судно з 20 людьми залоги. Большевики кажуть, що це судно ловило рибу біля російського побережа Камчатки. Японці заперечують це й кажуть, що вони були захоплені поза російською смугою води.

В Японії, в Немурі, незабаром пічнеться процес за шпигунство проти капітана та його старшого помічника з російського рибальського судна, яке захопив японський торпедовець за „шпигунство" біля японських берегів. Разом із судном захоплено 160 рибаків, яких інтерновано.

Отсе полювання на рибаків з обох сторін вказує на серіозний конфлікт між Японцями та Росіянами через рибальство біля побережа Камчатки.

ГІТЛЕР ХВАЛИТЬ РУЗВЕЛТА.

БЕРЛІН (Німеччина). — В розмові з кореспондентами ґазет Гітлер заявив, що він добре розуміє становище президента Злучених Держав супроти лондонської економічної конференції, бо перше ділко кожного уряду турбуватися про свою власну державу й про власний нарід. Гітлер думає, що вже наступило поліпшення в Америці та в інших країнах, а тому він уважає політику Рузвелта доцільною.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДВІ ШКОЛИ

Гаролд Ікез, секретар внутрішніх справ у кабінеті президента Рузвелта, у своїй промові на конференції вчителів і педагогів, зібраних на заклик Краєвого Виховного Союза до Шікаго, скритикував основно не тільки американське виховання, але й цілу Америку. Ця критика мусить заставити думати всяку думаючу людину.

Навязуючи до слів свого передбесідника, котрий висказав гордість Американців з великого числа шкіл, бібліотек і зборів штуки, Ікез говорив: „Так, ми можемо бути горді на те все, якщо маємо час про те думати. Та як мало з нас справді займається справами духа, що дають красу життю! Ми є практичні люди і стараємося передовсім добувати маєток, і то скоро, неначе під темпо джезу. Головною признакою Американців є жажда набутку.

„Найбільшу приємність почувають Американці", говорив він, „як вони богатіють, як можуть дивитися на інших як на селюхів, як можуть свобідно розкидати грішми на всякі гарні справи.

„Для цього почування Американці нищили безпощадно свої природні добра, ліси, землю, поклади вугля, рибне богатство і так далі. Американці нищили навіть людину, кидаючи молохови захланности цілі раси, як Муринів і Індіян, далі іміґрантів, а навіть власні діти мололи на зиски.

„Америка займалася наукою, так, але науку добували Американці не на те, щоби життя робити кращим, а на те, щоби лекше добувати маєтки. Та тепер якраз Америка дожила до такого періоду в своїй історії, що починає сумніватися, чи зможе вона так далі жити. Поки Американці богатились, поти вони про це й не думали. Богатство прикриває богато гріхів, а передовсім незнання. Коли не стає богатства, тоді й темнота виходить на верха. Зневірившися в здібність школи давати маєтки, Американці стали заводити ріжні ощадности на школи. Замісць ощаджувати, якраз тепер треба давати на школи більше, щоби вони вчили не, як збогачувати людину, але як збогачувати життя усього народу".

Терпкі це були слова, і певно не легко прийшлося їх стравити слухачам і тим тисячам, що читали звіт про них у пресі. Богато в них є правди, але самий факт, що урядник, який засідає в кабінеті президента, міг сказати такі гострі слова критики без страху, і факт, що за те його ніхто не потягає до відповідальности, показує Американців як нарід, що вміє слухати критики, приймає її та розглядає думкою, скільки в ній є правди. Цим Американці показуються великим народом.

ЧОМУ ТАК МАЛО ВИЗНАЧНИХ ЖУРНАЛІСТІВ

В одній з попередніх статей про журналістичну справу було подано, яку теоретичну підготовку мусить мати сучасний журналіст, щоби стати до практичної праці в пресі. Очевидно, ця теоретична підготовка не ґарантує того, що кождий, хто її має, зможе вибитись на доброго, або навіть на середнього журналіста. Вона лише служить ґрунтом, на якому розвиваються й формуються природні дані до журналістичної роботи. Журналістика є спеціяльна галузь письменства, і як не кожда письменна, чи навіть високо освічена людина, може стати письменником, так не кождий, хто має спеціяльну журналістичну підготовку, зможе стати журналістом, відповідаючим вимогам журналістики.

Кожен з нас знає, що серед наших людей є співаки, скрипаки, пяністи, малярі, різьбярі, декоратори і т. п., а чи багато між ними є визначних артистів? Думаємо, що на це питання кождий читач легко дасть відповідь. І зрозуміло, чому так: бо артист має вроджений талант до певної штуки, а теоретична підготовка пособляє тому талантови ліпше сформуватися та розвинутися в певному напрямі. Ми, Українці, знаходимося в тяжкому становищу політичному, культурному й економічному. Тому не маємо сприятливих обставин до розвитку тих талантів, які безперечно родяться серед нашого народу й умирають нікому невідомі.

Визначних журналістів, як і взагалі визначних політиків, артистів, письменників, музиків і т. п., знає цілий світ, або в усякому разі знає свій власний нарід. Слабо розвинена українська преса взагалі мало дала видних журналістів на українському ґазетному полі, й таких журналістів, як Франко, Белей, Борковський, Евген Левицький, Наумович і кілька інших з Галичини, та М. Драгоманів, О. Кониський, Б. Грінченко, О. Пчілка, О. Саліковський, С. Петлюра та ще кілька інших з Великої України, зовсім не багато для українського сорок-міліонового народу. В чужинецькій пресі ми можемо назвати таких визначніших европейської й світової слави журналістів, як Р. Сембратович, що працював у німецькій пресі, та В. Дорошевич, А. Аверченко, брати Яблонські, Чаговець, В. Немирович-Данченко, В. Короленко та багато інших журналістів і письменників, які працювали в російській пресі як Росіяни.

Й отут велика траґедія українського народу в тому, що його визначніші сили йдуть на службу чужинцеви-гнобителеви. Там вони ввесь свій талант, усе своє знання витрачують на те, щоб творити ріжні надбання для гнобителя українського народу, а разом з тим щоб пособляти йому закріплювати своє панування над українським народом. Колиб українська преса була відповідно розвинена; колиб український нарід мав досить ґазет з високим тиражем, то тоді біля тих ґазет знашйлиб примінення своїх сил хоч частина тих журналістичних талантів, які змушені йти до чужої преси. Туди їх гонить не так потреба матеріяльного забезпечення свого істнування, як потреба працювати в пресі, внутрішня потреба писати, отой гін, який жене кождого артиста до його творчости.

Український нарід на всіх своїх землях не має відповідно поширеної преси, а тому й не має відповідно поставленої преси. Ця справа знаходиться немов у зачарованому колі: преса слабо поширена, бо невідповідно поставлена, а на відповідно поставлену пресу нема ні засобів, ні читачів, ні навіть журналістів. Ніде правди діти, нашій пресі далеко до преси передових культурних народів Европи й Америки. А на ділі преса показує, на якій висоті культурної та політичної свідомости стоїть нарід. Сучасна преса є дзеркалом, яке відсвітлює життя певної нації у всіх її проявах. І коли преса бідна, мало поширена, то це свідчить про відсталість нації.

Умовини праці українського журналіста чи то на окупованих землях України, чи то на еміґрації є значно складніші, ніж умовини праці журналістів, які жиють у власній державі, серед мас свого народу. В краю український журналіст скований поліційно окупаційною владою; він скований цензурою, а тому не може всіх проявів життя називати їх власним іменем. Він не може виложити на папір своєї ідеї й думки просто, не наражаючи ґазети на конфіскацію, або навіть на вязницю себе і інших, чи навіть на викликання терору проти цілого свого народу, коли отверто поведе боротьбу з окупантом. Журналістови в краю доводиться часто говорити езопівським язиком, лишаючи читачеви догадатися про те, що властиво хотів сказати автор, або ще частіше душити в собі думки й ідеї. Тому наша преса в краю, там де вона ніби дозволена, поза радянщиною, душиться в кліщах окупаційної цензури, що стримує розвиток преси взагалі та вироблення журналістичних сил зокрема.

На еміґрації українська преса не має твердо злитої маси свого народу. Українське народнє життя на еміґрації дуже обмежене на національному полі. Воно все більше просякає інтересами та формами загального життя того народу, серед якого жиє українська еміґрація. Про те життя багато пише місцева преса, а українська лише додає до того те, що зявилося виключно серед Українців, або що спеціяльно цікавить українського читача з проявів місцевого життя. Крім того українська преса має своїм завданням зберегти якнайдовше сентимент привязання й любови до свого Рідного Краю в старшім поколінню еміґрації, а в дітях еміґрації витворити розуміння краю їх батьків та розуміння інтересів того краю, щоб ця молодша ґенерація могла бути корисною в боротьбі того краю за своє визволення, в боротьбі за проґрес.

Ми тут не торкаємось того, що й життя молодшої ґенерації повинно бути значно цікавіше і повніше, коли вона до місцевих звичаїв, до місцевих цінностей додасть іще кращі звичаї краю її батьків та перейме все те, що найціннішого витворив той край. Тоді та молодша ґенерація буде дійсно любити край своїх батьків. Тому то журналіст повинен знати досконало культуру, історію, економіку, літературу, штуку й політичне життя українського народу. Він повинен прикладами та фактами з україніки викликати в молодшого покоління любов до краю батьків, пошанування до героїчних змагань українського народу й бажання пособити тим змаганням. Тут не можна сказати: „Мусиш любити Україну!" й на тім кінець, як це часто роблять наші батьки, а може й деякі „журналісти". Любов ту треба викликати певними фактами; вона повинна прийти до молодшого покоління непомітно; вона мусить зародитися в душах молоді.

Щоби правдиво інформувати читачів української преси про всі події в Рідному Краю, український журналіст на еміґрації повинен досконало знати не лише минувшину свого краю, але також знати й розуміти біжуче життя там. Він має увесь час, так би мовити, тримати свою руку на живчику біжучого життя на всіх українських землях і розуміти та передбачати події там. Інакше читачі завжди будуть заскочені подіями й будуть безрадними в той час, коли від них найбільше буде вимагатися певної національної акції.

ВИКУП УКРАЇНСЬКОГО ПАВІЛЬОНУ В ШІКАҐО

У справі Українського Павільону на світовій виставі в Шікаґо сталися за останні дні важні події. Українська Виставова Корпорація рішила сплатити решту довгу компанії, яка будувала павільон, і перебрати його цілком в українські руки. В понеділок був підписаний новий контракт з компанією і того дня корпорація заплатила компанії на рахунок викупу першу рату в сумі $5,000.

Несподіваний зворот у справі Українського Павільону прийшов тому, бо показалося, що теперішній стан не забезпечував українського характеру павільону і загрожував, що будинок може бути ужитий на цілі, незгідні з українськими інтересами.

Як відомо, Українська Корпорація заплатила свого часу будівельній компанії $5,000 на рахунок коштів будови. Решту доложила сама компанія і за те на основі контракту стала спільником до павільону. Перший місяць вистави (червень) павільон був під спільним зарядом корпорації і компанії. При кінці червня компанія заявила, що вона не вдоволена з фінансових успіхів павільону, що сама українська вистава і сцена не можуть дати потрібного зарібку та що тому вона мусить шукати за кращими доходами, щоби дістати назад свої гроші. Разом з тим компанія увійшла в порозуміння з Росіянами, які мали поставити на сцені в павільоні програму російського характеру.

Це спричинило конфлікт між корпорацією і компанією. Корпорація настоювала на те, що в павільоні не може бути нічого російського. Компанія відповіла, що вона мусить добути назад свої гроші і буде мати в тому піддержку з боку заряду світової вистави і таксамо суду. Дійшло до того, що у вівторок минулого тижня компанія перевела на власну руку на сцені виступ російських артистів, покликавши для охорони поліцію. Крім того, компанія заповіла, що вона піде далі і зажадає розвязання спілки та установлення „ресівера", а тоді будуть усунені з павільону українські експонати і знятий напис „Україна", як це вже сталося з польським павільоном.

В таких обставинах Українській Корпорації не лишалося нічого, як зважитися на рішучий крок і викупити павільон на виключну власність, сплативши гроші компанії. Це була одинока відповідь, гідна української еміґрації. В понеділок корпорація підписала новий контракт з компанією і заплатила на рахунок викупу $5,000. Тепер на протязі біжучого місяця, липня, мусять бути ще зложені дві рати, кожна по $2,500, і ці рати мусять бути абсолютно додержані. Контракт підписаний під твердою умовою, що сплати будуть виконані на означений час, інакше павільон пропадає на повну власність компанії. Це була одинока підстава, на якій можна було дістати павільон відразу в свої руки, і корпорація зважилась на те, маючи певність, що за нею стоїть солідарно все українське громадянство. Після підписання контракту павільон перейшов дійсно в руки корпорації. Компанія відкликала свого менаджера і зреклася всякого впливу на те, що діється в павільоні, очевидно до часу, поки корпорація буде виконувати умовлені сплати.

Першу рату в сумі $5,000 зібрали протягом одної ночі позичками самі члени дирекції і найближчі до неї люди. З того факту, що горстка людей, яких більшість тепер без роботи, доконала того, може громадянство переконатись, що ситуація павільону була справді загрозлива. Докінчення акції лежить тепер в руках громадянства. Треба зібрати ще негайно $5,000, з того $2,500 мусять бути в руках корпорації до половини цього місяця.

Українська Виставова Корпорація звертається з закликом до українського громадянства в Америці і Канаді, щоби воно помогло викупити павільон. Наша еміґрація не може допустити до того, щоби павільон пропав. Пять тисяч долярів, які конче треба зібрати, невелика сума і може бути легко забезпечена. Ще велика більшість наших громадян за океаном не причинилась нічим до справи українського відділу на шікаґовській виставі. Тепер прийшла на них черга виконати громадський обовязок. А ці, що вже давали давніше свої жертви, щоби збудували павільон, не відмовляться від помочі певно й тепер, коли їхнє діло знайшлося перед такою загрозою.

Зокрема корпорація звертається до місцевих виставових комітетів, щоби вони негайно занялися збіркою на викуп павільону. Коли ще в якому комітеті лежать невислані жертви, треба їх вислати негайно, бо кождий день проволоки погіршує справу викупу. Але ніхто нехай не жде на акцію комітетів. Кожний нехай пишле сам про себе негайно, скільки може, щоб забезпечити сплату.

Український Повільон на Світовій Виставі мусить бути і буде вдержаний в українських руках! Це покаже в найближчих днях все свідоме громадянство жертвами на сплату павільону. Гроші і листи треба посилати на адресу:

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,

9300 Cottage Grove Ave.,

Chicago, Ill.,

За Украніську Корпорацію Світової Вистави в Шекаґо:
Д-р М. Сімінович, голова; **Н. Пікульський,** заступник голови; **Ст. Куропась,** секретар; **Ю. Небор,** фінансовий секретар; **Т. Шпікула,** касієр; **В. Остапчук, М. Кречківська, І. Барабаш, М. Драган, П. Лучків, В. Ковалик, П. Щербатий, Л. Тягнибік, Е. Команишин, Й. Коцовський, С. Воркун, А. Любас.**

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.
(княжий вік).

—o— (18)

Ще довго тисяцький сперечався з князем, та дозволу вбити Заваду не дістав. Князь приказав лише арештувати його, щоби пізніше взяти на свій суд. Ґорославич, хоч не цілком осягнув свою ціль, вдоволений був, бо само арештовання Завади було достаточною пімстою і давало нагоду вирабувати богача, може й захопити його доньку. Арештовання також усунуло би небезпеку, яка грозила угорським плянам Гороcлавича. Сидячи у вязниці, Завада не міг би стягнути свого війська і з ним прийти до Перемишля.

Коли Борота і Стефан зїхали в ліс на доріжку, котрої один бік ішов на Вишню, другий на Перемишль, Борота зупинив коня і промовив до Стефана:

— Як ти гадаєш? Чи нині ми оба потрібні... необхідно потрібні Заваді? Чи один з нас не був би потрібний в Перемишли?

— Покищо Заваді треба лиш переказати, що йому грозить. Як гадаєте, що одному з нас треба бути в Перемишли, то ви мною не журіться. Якось я знайду дорогу до Завадова.

Борота усміхнувся і каже:

— Твоя правда, як ти гадаєш, що такий старий як я, повинен молодшому полишити розкіш дивитися на гарну доньку Завади. Та я гадаю, що дівчина не втече тобі... як взагалі маєш які вигляди. Хоч троха підуть у відволоку ті милі хвилі, то за те може в Перемишли зорудуєш в нашу користь і в користь батька дівчини щось таке, чого я не годен втяти. Твій товариш Ковач буде знати ще неодно таке, що для нас дуже важне. Мені він не вищебече нічого. Лиш ти годен потягнути його за язик. Їдь ти до Перемишля. Там зайди до боярина Всеслава Глібовича. Скажи йому, що я тебе вислав до нього. Розкажи йому все, що знаєш. Він годен багато зробити, бо його голос в Перемишли важний.

Хоч як Стефана кортіло до Завадова, він таки мусів погадати собі, що, маючи в Перемишли такого Ковача, годен справі прислужитися ліпше, як Борота. Розійшлися. Борота поїхав до Завадова, Стефан назад до Перемишля. В Перемишли Стефан довідався, що Ковач позавчера відійшов з більшим віддилом війська до Вишні, та що з ночі поїхав туди Гороcлавич. Стривожений пішов до Всеслава. Всеслав вислухав дуже уважно і каже:

— Не виявіть нікому, що я про все те знаю щось. Ділати треба обережно. Зрадник не сміє пронюхати, що я щось знаю про його роботу. Вам треба таки зараз вертатися, бо може будете потрібні. Як не Заваді, то Бороті. Лиш хвильку заждіть. Скористаю з того, що тисяцького нема і піду до князя. Ще не знаю, чи впустять мене і чи він годен балакати. Може не годиться недужому сказати цілу правду. Як прийду від князя, то скажу вам, що там було і ви зараз поїдете назад.

Всеслав пішов, та за хвилинку вернувся збентежений і каже:

— Запізно! Саме тепер приїхав тисяцький і до князя не впустив мене. Ви поспішайте до Завадова. Перекажіть Заваді, щоби зараз приїхав сюди. Когось нехай вишле попереду до мене, щоби я його ввів до міста не пізнаного людьми тисяцького. Як він буде тут, то ціле місто, хто лиш володіє зброєю, піде під його провід.

Стефан відїхав і почвалав на Вишню.

Позаду війська, що пішло до Вишні, їхали побіч себе Гороcлавич і молодий боярин Микулич, котрого тисяцький купив для своїх плянів пиречченням, що як угорський король возьме Перемишль, потому очевидно також Звенигород, Галич і Теребовлю, то зробить Микулича тисяцьким одного з тих городів. Вибір між ними полишить Микуличеви. Тепер по дорозі тисяцький вчив молодого кандидата на тисяцького, як вхопити Заваду і його доньку. Він сказав:

— Завада потрібний на те, щоби його стервом вимостити Мадярови дорогу до княжого стола в Перемишли. Донька Завади потрібна мені. Інакше не дістану її, як по трупі її батька.

— Або по моїм! — погадав собі його спільник.

Микулич також належав до тих, що завернули собі голову Іриною. Того, що Гороcлавич важить на неї, він ще не знав. Аж тепер доміркувався, що тисяцький дістав гарбуза і хоче взяти дівчину силою, спрятавши її батька. Микулича стала розпирати заздрість. Він погадав собі:

— Як Завада дасть мені доньку, то я спасу його. Як не дасть, то нехай Гороcлавич бере собі батька, я возьму доньку. Тисяцькому не дам її.

Коли в його душі вже виринув такий намір, для нього було важне знати найменші подробиці пляну тисяцького. Він став з ним перечитися, виповідаючи ріжні свої справжні сумніви і будьтоби сумніви. Між іншим сказав:

— Як ви не помиляєтеся, що Завада справді щось вже пронюхав і підозріває вас, то ледви чи прийме мене на нічліг. Він хіба знає, що ви мій начальник і що я на ваш приказ прийшов з військом до Вишні.

— Тож то! — відповів Гороcлавич. — І я думаю, що будуть трудноіщі.

— Знаєш, брате, що? — промовив Гороcлавич по довшім намислі. — Треба йти на безличного і заризикувати. Він вже знає... не так знає, як підозріває мене, що я синів Ростислава хочу зрадити в користь угорської королівської родини. Як прийдеш до нього, то скажи йому, що ти хочеш порадитися його, що тоді діяти, бо ти підозріваєш мене. Скажи, що ти чув, або тобі здається, що я приймаю якихось послів з Угорщини і туди висилаю своїх. Таким способом піддобришся йому і заколишеш чуйність. Не виключене, що набере довіря до тебе і розкаже тобі, що він знає про наш заговір і що він сам проти сего робить, чи вже зробив.

(Дальше буде).

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 13 липня, точно в годині 8-ій ввечір. Проситься кождого члена прибути на час на ті збори, бо є багато спарв до порішення. Контр. комісія здасть звіт за минувших 6 місяців. Довгуючі члени зволять вирівнати свою залеглість, бо в противнім разі поступиться після статута. Комітет з пікніку здасть справоздання. Котрий член без причини не був на пікніку зволить принести 1 доляра до тов. каси. — В. Гурянський, секр.

ПРОТОКОЛ З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ. (8)

Назва стейту, місцевости і відділу:	Жінок	Мущин	Разом	Дітий	Разом жінок, мущин і дітий
„ „ Братство св. Юрія, від. 239	50	94	144	94	238
„ „ Товариство Мир, від. 324	23	43	66	39	105
„ „ Братство св. Василія, від. 339	16	25	41	38	79
„ „ Товариство Князя Данила, від. 356	7	8	15	8	23
„ „ Товариство ім. Дмитра Вітовського, від. 375	8	26	34	15	49
Шарон, Па. Тов. Вільна Україна, від. 386	3	4	7	7	14
Форбс Род, Па. Товариство Єдність, від. 32	4	15	19	—	19
Форд Сити, Па. Товариство Січ, від. 63	48	77	125	75	200
Фреквіл, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 242	13	67	80	56	136
„ „ Братство св. Анни, від. 365	26	37	63	38	101
„ „ Товариство Усп. Пр. Діви Марії, від. 382	26	—	26	—	26
Франкфорд, Па. Товариство ім. Дмитра Вітовського, від. 268	7	25	32	28	60
Ґлен Лайон, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 154	9	17	26	—	26
Гейзелтон, Па. Братство св. Арх. Михаїла, від. 85	17	40	57	54	111
„ „ Сестрицтво св. Духа, від. 314	4	1	5	7	12
Гомер, Па. Братство св. Вознес. Христового, від. 19	—	6	6	—	6
Ірі, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 40	5	12	17	14	31
Ізелин, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 400	8	19	27	38	65
Істон, Па. Товариство ім. Богдана Хмельницького, від. 137	51	59	110	67	177
Карнеґі, Па. Сестрицтво св. Анни, від. 134	48	—	48	—	48
„ „ Товариство Січ, від. 136	7	68	75	73	148
„ „ Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 384	7	39	46	66	112
Колдейл, Па. Братство св. Михаїла, від. 201	6	19	25	26	51
Котсвіл, Па. Товариство ім. Богдана Хмельницького, від. 248	8	23	31	17	48
Лейтроб, Па. Братство Пресв. Богородиці, від. 61	5	16	21	12	33
Лічбурґ, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 360	5	5	10	2	12
Люндис Лейн, Па. Товариство Запорожська Січ, від. 60	7	8	15	10	25
Маганой Плейн, Па. Братство св. Димитрія, від. 28	35	38	73	95	168
Маганой Сиіти, Па. Товариство Запорожська Січ, від. 305	16	20	36	22	58
Майнерсвіл, Па. Братство св. О. Николая, від. 78	9	63	72	19	91
„ „ Товариство ім. Богд. Хмельницького, від. 265	4	9	13	16	29
Монессен, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 338	53	71	124	74	198
МекАду, Па. Братство Сошествія св. Духа, від. 7	43	84	127	79	206
„ „ Сестрицтво св. Ольги, від. 186	28	5	33	5	38
МекКіспорт, Па. Товариство Запорожська Січ, від. 132	23	51	74	55	129
МекКіс Ракс, Па. Товариство У. Н. Союза, від. 91	58	100	158	128	286
Мейфілд, Па. Братство св. Василія, від. 185	14	30	44	20	64
Монт Кармел, Па. Братство св. Димитрія, від. 2	43	69	112	71	183
Нантікок, Па. Товариство Вільна Україна, від. 319	6	21	26	8	34
Найставн, Па. Братство св. Володимира, від. 105	32	69	101	52	153
Назарет, Па. Братство св. Димитрія, від. 95	6	16	22	34	56
Нескегонінґ, Па. Братство св. Михаїла, від. 231	10	16	26	39	65
Нортгемптон, Па. Товариство Укр. Січові Стрільці, від. 44	33	53	86	61	147
„ „ Сестрицтво св. Ольги, від. 318	50	20	70	42	112
Нортумберленд, Па. Братство св. Михаїла, від. 357	11	14	25	18	43
Норвіч, Па. Братство св. Стефана, від. 199	1	5	6	—	6
Ню Александрія, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 82	15	20	35	37	72
Ню Кенсінґтон, Па. Братство св. Михаїла, від. 296	34	81	115	51	166
Ню Кесл, Па. Товариство ім. Івана Франка, від. 74	7	24	31	7	38
Олифант, Па. Братство св. Кирила і Методія, від. 86	29	74	103	38	141
Палмертон, Па. Братство св. О. Николая, від. 369	37	55	92	14	106
Пітсбурґ, Па. Товариство ім. Івана Франка, від. 53	11	24	35	20	55
„ „ Братство св. Івана Хрестителя, від. 96	37	60	97	77	174
„ „ Товариство ім. Богдана Хмельницького, від. 118	8	27	35	9	44
„ „ Товариство Рогатинщина, від. 396	16	27	43	47	90
Плейнс, Па. Братство св. Андрея, від. 48	6	15	21	20	41
Реймі, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 227	16	26	42	30	72
Ранкін, Па. Братство св. Григорія, від. 24	25	31	56	60	116
Рон, Па. Братство Преобр. Господнього, від. 29	25	61	86	69	155
Савт Бетлеґем, Па. Братство св. Димитрія, від. 288	27	73	100	92	193
Сейр, Па. Товариство Вільні Козаки, від. 236	29	42	71	14	85
Сейнт Клейр, Па. Братство Пр. Богородиці, від. 9	24	52	76	94	170
„ „ „ Братство св. Кирила і Методія від. 31	36	42	78	58	136
„ „ „ Сестрицтво св. Анни, від. 228	35	4	39	12	51
Сімпсон, Па. Братство св. Василія від. 43	11	16	27	10	37
Скрентон, Па. Братство Пресв. Богородиці, від. 123	29	47	76	47	123
„ „ Братство св. Михаїла, від. 159	15	16	31	35	66
„ „ Братство св. Володимира, від. 162	6	15	21	6	27
„ „ Братство св. Евхаристії, від. 208	11	9	20	7	27
„ „ Братство св. Василія, від. 229	45	64	109	71	180
„ „ Товариство Над Збручем, від. 280	28	46	74	28	102
Бетлеґем, Па. Товариство ім. Ольги Басарабової, від. 47	29	1	30	3	33
Сликвіл, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 126	10	31	41	6	47
Смок Рон, Па. Братство св. Юрія, від. 135	19	32	51	26	77
„ „ „ Братство св. Воскрес. Христового, від. 226	3	4	7	7	14
Сайксвіл, Па. Товариство Запорожська Січ, від. 401	4	10	14	18	32
Шамокін, Па. Братство св. Андрея, від. 1	60	124	184	118	302
Шенандоа, Па. Братство св. Володимира, від. 98	28	52	80	17	97
Тейлор, Па. Братство св. О. Николая, від. 114	13	13	26	64	90
„ „ Товариство Вільна Україна, від. 187	7	10	17	1	18
„ „ Братство св. О. Николая, від. 193	22	30	52	19	71
Тайтусвіл, Па. Товариство ім. Івана Франка, від. 72	16	16	32	36	68
Єйтсборо, Па. Братство св. Михаїла, від. 51	8	11	19	5	24
Вандерґріфт, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 110	2	5	7	—	7
Вен Вурґіс, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 240	2	3	5	4	9
Вест Бервік, Па. Товариство ім. Мих. Грушевського, від. 164	16	23	39	29	68
Вест Нютон, Па. Братство св. О. Николая, від. 255	19	28	47	24	71
Вілкс Бери, Па. Братство св. О. Николая, від. 99	28	52	80	99	179
„ „ „ Братство св. Івана Хрестителя, від. 223	36	72	108	124	232
„ „ „ Братство св. Василія, від. 278	9	18	27	37	64
Вудлон, Па. Братство св. О. Николая, від. 120	36	43	79	72	151
СТЕЙТ РОД АЙЛЕНД:					
Сентрал Фолс, Р. Ай. Товариство ім. Івана Франка, від. 93	11	20	31	12	43
Кромптон, Р. Ай. Товариство Запорожська Січ, від. 246	6	17	25	18	43
Менвіл, Р. Ай. Тов. ім. Михайла Драгоманова, від. 181	30	49	79	31	110
Правіденс, Р. Ай. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 73	18	35	53	19	72
„ „ Товариство Любов, від. 177	35	26	61	23	84
Вунсакет, Р. Ай. Товариство Запорожська Січ, від. 206	79	118	197	151	348
„ „ Товариство ім. Івана Франка, від. 241	19	23	42	12	54
„ „ Товариство Мир, від. 368	4	6	10	—	10
СТЕЙТ ВАЙОМІНҐ:					
Соблет, Вайомінґ. Братство св. Петра і Павла, від. 392	—	8	8	8	16
СТЕЙТ ВІСКАНСИН:					
Мілвокі, Віс. Товариство ім. Івана Франка, від. 103	16	35	51	35	86
Торп, Віс. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 376	3	10	13	—	13
СТЕЙТ ВЕСТ ВІРДЖІНІЯ:					
Бенвуд, В. Ва. Братство св. Йосифа, від. 157	4	11	15	1	16
Кемптон, В. Ва. Братство св. Юрія, від. 153	2	4	6	—	6
Тамс, В. Ва. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 26	2	13	15	9	24
Віллінґ, В. Ва. Сестрицтво Неуст. Пом. Пр. Д. Марії, від. 212	30	—	30	5	35
„ „ Братство св. Івана Хрестителя, від. 56	22	54	76	74	150

Зладжена табеля виказує, котрі відділи провадять в себе молодечі департаменти. Там, де нема виказаного числа дітей, там нема молодечого дпартаменту при відділі.

РУХ ЧЛЕНІВ:

Річні викази руху членів за 1929, 1930, 1931 і 1932 р.

	ПОВНОЛІТНІ:						МАЛОЛІТНІ:					
Рік	Число членів з попереднього року	Принято нових членів	Принято наново, з інших відділів і кляс	Суспендовано, відійшли до інших відділів і кляс	Померло	Остало	Число членів з попереднього року	Принято нових членів	Принято наново і з інших відділів	Суспендовано, відійшли до інших відділів і кляс	Померло	Остало
1929	20,381	1,677	1,419	1,976	215	21,286	12,971	2,005	632	1,542	29	14,037
1930	21,286	1,117	1,602	2,472	195	21,338	14,037	1,033	895	2,052	22	13,891
1931	21,338	759	1,673	2,772	181	20,817	13,891	990	1,069	2,496	21	13,433
1932	20,817	295	2,452	3,517	216	19,831	13,433	351	1,407	3,152	24	12,015
Разом		3,848	7,146	10,737	807	—	—	4,379	4,003	9,242	96	—

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПІСЛЯ КЛЯС.

В клясі	Членів з початком 1929 р.	Членів прибуло за чотири роки	Членів з кінцем 1932 р.
Д. на $ 100	13	—6	7
А. на $ 250	399	—54	345
А.А. на $ 500	5,795	—470	5,325
В. на $ 750	886	—85	801
С. на $1000	12,664	—437	12,227
В.В. на $1500	269	+9	278
С.С. на $2500	82	+4	86
О- 500 на $ 500	39	+107	146
О-1000 на $1000	33	+103	136
О-1500 на $1500	2	+3	5
О-2000 на $2000	1	+1	2
О-2500 на $2500	—	—	—
О-3000 на $3000	—	—	—
Р- 500 на $ 500	38	+58	96
Р-1000 на $1000	52	+93	145
Р-1500 на $1500	—	+4	4
Р-2000 на $2000	3	+2	4
Р-2500 на $2500	—	—	—
Р-3000 на $3000	—	—	—
Е- 500 на $ 500	47	+92	139
Е-1000 на $1000	54	+26	80
Е-1500 на $1500	3	+1	4
Е-2000 на $2000	2	—1	1
Е-2500 на $2500	—	—	—
Е-3000 на $3000	—	—	—
Разом	20,381		19,831

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПІСЛЯ СТЕЙТІВ І ІХ СУМА ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Коннектікут	членів	709	$ 505,100
Делавар	„	166	$ 125,750
Ілиной	„	1,256	$ 987,500
Індіяна	„	86	$ 73,000
Канзас	„	34	$ 25,500
Мериленд	„	190	$ 181,750
Масачузетс	„	245	$ 167,850
Мішиґен	„	607	$ 508,000
Міннесота	„	182	$ 136,750
Мизурі	„	187	$ 162,500
Ню Гемшір	„	33	$ 30,500
Ню Джерзи	„	3,040	$ 2,508,100
Ню Йорк	„	3,592	$ 2,779,300
Огайо	„	1,705	$ 1,472,750
Онтаріо	„	11	$ 6,750
Ореґон	„	7	$ 4,250
Пенсилвенія	„	7,068	$ 6,364,000
Ровд Айленд	„	500	$ 418,450
Вайомінґ	„	10	$ 9,750
Вісконсин	„	72	$ 56,250
Вест Вірджінія	„	131	$ 103,250
Разом	членів	19,831	$16,751,200

(Дальше буде).

В. Кедровський.

БОРОТЬБА З ПОГРОМАМИ НА УКРАЇНІ

(14)

„Не кажучи вже про надзвичайну жорстокість таких вчинків, погроми ці дискредитували українську державність за кордоном, погроми привчали козаків до бандитизму й вводили дезорґанізацію в ряди армії. **Дворічна боротьба з большевиками дала можливість нарешті порозумітися з жидівським населенням. Тепер з боку жидівського населення ми зустрічаємо цілковиту прихильність і підтримку в будуванню нашої республики.** Тепер уже не випадковий факт, що Жиди переховують наших козаків від большевиків, що жидівські партії постановляють, щоби всі змобілізовані йшли до війська й показали, що вони іменно борються проти большевиків. **Всі громадські жидівські кола цілком стали на ґрунт державности.**

„З заведенням Інспектури припинилися ганебні погроми й тепер настав час сильної, цілком енерґійної державної праці. Ми знаємо, яку велику ролю відограла жидівська інтеліґенція в будуванню Анґлії, Німеччини й у розвитку їх культури й ми певні того, що жидівське населення відіграє велику ролю в розвитку української републики й укр. культури. Тепер треба велику скількість жидівської інтеліґенції необхідно притягнути до роботи в усіх галузях життя, особливо до постачання армії, налагодження адміністративного апарату та інше. Така спільна праця дасть нам ґрунт у роботі й ті громадяни, котрі ще досі не переконалися в тому, що їм вигідніше: чи самостійна Україна, чи єдина неділима, нарешті підуть з нами. — **М. Г.**"

Ще в рішучіших і прихильніших тонах до жидівства писала в тих часах соціялістична преса на Україні. Була мета такими способами зломити протижидівську аґітацію серед українських вояків та українських народніх мас, яку все провадили ріжні злочинні елементи.

Тоді так писалося свідомо про жидівську активну підтримку УНР. В українській армії Жидів, за окремими винятками, не було й вони рішучо ухилялись від мобілізації. В адміністративних апаратах, крім жидівського міністерства, їх також не було, хіба за виключенням двох-трох партійно-громадських діячів. На поклик жидівських партій та жидівських орґанізацій, щоби жидівство кооперувало в роботі з Українцями та з урядом УНР, воно в більшій своїй масі зовсім не відгукнулося. Лише в окремих випадках жидівські громади та жидівські діячі висловлювали симпатії українському війську, та свої подяки, особливо державним інспекторам, за те, що в них не було протижидівських ексцесів і погромів. Жидівство Жмеринки навіть з торою, на чолі з найстаршим своїм рабіном, призивало Божого благословення на українську армію та зокрема на державного інспектора девятої дивізії за те, що ця дивізія, якою тоді вже командував прекрасний вояк, гарячий український патріот, підполковник козацького Усурійського війська, Кудрявцев, не допустилася жадного надужиття та ексцесів проти жидівського населення. Отже була лише пасивна прихильність жидівства до Українців в тих часах, але українські відповідальні та національні діячі свідомо цю прихильність старалися показати перед українськими масами активною прихильністю, щоби нарешті остаточно викорінити з армії погромницькі настрої.

Наведений нижче наказ Гол. Отамана може послужити добрим зразком до наказів нашої Голов. Команди тих часів, направлених проти погромів. Подібні, але коротші й стисліші накази видавали також окремі команданти більших частин та інспектори.

„Наказ Головної Команди Війська УНР, 26 серпня 1919 року, ч. 131.

„Українське хоробре військо, скуте національною свідомістю свого великого визвольного завдання, освячене кращими заповітами своїх прадідів, непереможно й швидкою ходою посунуло вперед, до кращої долі, здобуваючи її своєю і вражою кровю. Самою історією судилося нашому славетному козацтву принести на своїх баґнетах волю й щастя своїй рідній землі й усім тим, хто на ній з давніх давен мирно оселився. А бандити всього світа, спіймані на гарячому вчинку, — большевики, наче ті полохливі злодії, нестримно тікають на північ, у свій темний закуток.

„Проте на вільній, але занапащеній нашій землі ще залишився сморід конаючого звіря-ворога. Йому було мало чесної крови воящтва; йому захотілося ще крови невинної, ні в чому неповинного населення. Темні люди, чорносотенці й червоносотенці (одна темна зграя), ріжні провокатори, кинувши зброю, повилазили зі своїх закутків і розпочали ганебну працю на іншому ґрунті. Вони завзято снують своє ганебне павутиння провокації, викликаючи погроми еврейської нації й часом підбурюючи на це страшне діло й деякі нестаді елементи нашого війська. В такий спосіб вони хочуть оплямити перед усім чесним миром нашу боротьбу за волю й загирити нашу національну справу.

„Старшино й козацтво! Час нам знати, що еврейство, таксамо як і більшість нашого українського населення, зазнало лиха від большевицько-комуністичної навали й зрозуміло вже, де правда. Найкращі еврейські партії, як ось: „Бунд", „Обєднанці", „Поалей Ціон", „Фолькс Партай", рішучо стали на бік української самостійної державности й рука в руку з нами працюють на її користь. Час уже зрозуміти, що мирне еврейське населення — їхні діти, їхні жінки, так само як і ми — було поневолене й позбавлене своеї національної волі. Йому нікуди йти від нас; воно жиє з нами з давніх давен, поділяючи з нами нашу долю й недолю.

„Лицарське військо, що несе всім націям України братерство, рівність і волю, не повинно спокійно слухати всяких пройдисвітів і провокаторів, жадаючих людського мяса. **Таксамо воно не може причинятися до тяжкої недолі Евриїв. Хтож допускається такого тяжкого злочину, той є зрадником і ворогом нашого краю й мусить бути усунений від людського співжиття.**

„Старшино й козацтво! Ввесь світ дивиться й не надивується на ваші визвольні подвиги. Не плямуйтеж їх, хочби й випадково, ганебним ділом і не задавайте нашій державі пекучого сорому на ввесь світ. Наші численні зовнішні й внутрішні вороги вже використовують погромні події; вони вже тичуть у нас пальцями й цькують на нас, нібито ми негідні на незалежне державне істнування й мусимо знову запрягтися в ярмо неволі.

„Я, ваш Головний Отаман, кажу вам, що якраз тепер на міжнародньому суді розвязується справа: бути, чи не бути нашому державному незалежному життю. Старшино й козацтво! У ваших руках ця справа. Виступайте зі зброєю проти справжнього ворога й памятайте, що наше чисте діло вимагає й чистих рук. Будьте певні, що всіх ворогів краю зустріне сувора законна кара народнього суду, а пімста, часто-густо не обміркована, це некозацьке діло.

„Всіх же, що підбурюватимуть вас на погроми, рішучо наказую викидати геть з нашого війська й віддавати під суд яко зрадників Вітчини. Суд же нехай судить їх по їхніх учинках, не жаліючи для злочинців найсуворіших кар закона. Уряд УНР, розуміючи всю шкоду від погромів для держави, видав до всього населення краю відозву, в якій закликає виступити проти всіх заходів ворогів, що підіймають погроми еврейського населення.

„Наказую всьому воящтву пильно прислухуватись до цієї відозви й найширше розповсюднити її серед населення та серед товариства. Наказ цей прочитати в усіх дивізіях, бриґадах, полках, курінях та сотнях як Наддніпрянської й Наддністрянської армії, так і серед повстанських частин.

„Головний Отаман **Петлюра.**

„Начальник штабу Головного Отамана, Отаман **Юнаків**".

У тім часі погромні ексцеси в армії УНР вже зовсім були припинені рішучими заходами уряду, Головного Отамана та державної інспектури. Багато дрібних погромницьких частин розформовано та приділено в більше здорові частини. Твердими й рішучими мірами пощастило нарешті привернути спокій на терені УНР в тих принаймні місцях, де або стояли реґулярні частини армії, або функціонувала адміністративна влада.

Тут подам деякі витяги з того, що вже написано про боротьбу з погромами на теренах України, які були під владою УНР. Наприклад, відомий український діяч, сенатор і посол УНР до Анґлії, Жид А. Марґолін, у своїй книжці „Україна і політика Антанти" між іншим пише:

„Велику ролю в ділі боротьби з антисемітизмом відограла державна інспектура в Армії УНР, про якої установлення говорилося раніше. Міністерство жидівських справ з почуттям особливого признання підкреслює діяльність отсих державних інспекторів. Особливо велику енерґію й самопожертву виявив увесь час В. І. Кедровський, пізніше назначений українським послом до Естонії". (Помилка: до Латвії. — В. К.).

(Далі буде).

ПЕРЕСТОРОГА ПЕРЕД „ПЕРЕСТОРОГОЮ"

(Передрук з „Українського Слова", яке виходить у Буенос Айрес, Аргентина, ч. 22, з 11 червня 1933 р).

В руки редакції „Українського Слова" попала випущена „малоросійськими" руками та звана „Пересторога" для емігрантів Поляків. В цій „Пересторозі" польський банк в Аргентині закликає Поляків всі свої фінансові операції переводити лище за посередництвом „Польска Каса Опекі". Папірець-пересторога випущений нібито від імени якогось еміграційного синдикату, з датою: „Варшава, 29 квітня 1933 року".

Читаючи цю пересторогу, написану смішно безграмотно українською мовою, приходиться дивуватись тому, що людська провокація не має своїх границь.

Треба признати, що така пересторога якогосьтам еміграційного синдикату у Варшаві є ділом чисто польським і нам, Українцям, до цього не слід було би втручатися, бо кожен уряд кождої держави робить те, що знаходить корисним для себе. Колиб ця „пересторога" мала ча увазі лише Поляків, то ми про це не писалиб; але вона призначена виключно для Українців. Доказом нашого твердження є такі факти:

1) „Пересторога" випущена хоч і безграмотною, але українською мовою, а тимсамим призначена не для Поляків, які читати по українськи не вміють, а виключно для Українців;

2) „Пересторога", хоч і має дату „29 квітня 1933 року", одначе вона надійшла до Буенос Айрес не з Варшави, як це зазначено в ній, а з відомої нам друкарні, про що свідчать її черенки.

3) Колиб ця „пересторога" мала на меті лише Поляків, то навіщо булоб заопікуватися нею одному з членів Українського Національного Клюбу, котрий цю „пересторогу" дав друкувати і сам власною персоною охороняв її конфіденціяльність!

Признаємо, що ніхто не має ніякого права закинути щось цьому „панови" за його працю на користь Ляхів. Це його приватне діло. Але нашим обовязком, як Українців, є попередити Українців не йти на ту провокацію, а завше память тати отсе:

Не сміємо забувати що:

1) На протязі цілої нашої історії Ляхи завжди були нашими ворогами;

2) Не сміємо забувати „пацифікації" (мордування) Українців у Галичині в 1930 році;

3) Нашиx батьків та братів ще й досі катують Ляхи;

4) На землях Західньої України нема ні одного села, на котрого цвинтарі не була би свіжа могила, в якій спочиває жертва польської сваволі;

5) Нема ні одної рідні на українських землях, окупованих Ляхами, яка не оплакувалаб одного з своїх членів;

6) Ляхи гнобили нас віками й тепер гноблять;

7) Ляхи замордували Басарабову, Головінського, Біласа, Данилишина й тисячі інших;

8) Нашим обовязком є бойкотувати наших гнобителів — Ляхів;

9) Кожний сотик, зложений до польського банку, фінансово зміцнює нашого відвічного ворога — Ляха;

10) Кожен Українець, який переступить поріг польського банку, є зрадником свого народу!

RADIO.

PHILADELPHIA, PA.

Few Ukrainians are aware of the fact that every Sunday morning, at 11 o'clock, during the H. & H. children's hour, over the station WEAU from Philadelphia, the Shumansky sisters, Gloria, 13, and Natalia, 5, known to the radio audience as the "Shy Sisters," give a harmonious duet to the accompaniment of a mandolin. Their performances comprices mostly Ukrainian songs.

It is an evidence of their vocal ability and popularity, that the "Shy Sisters" have been on the air for over two years. In addition to this, they are performing on various theatrical bills and vaudevills in Philadelphia.

The radio announcer introduces them as the "Shy Sisters of Ukraine," mentioning also the beauty of design of their Ukrainian costume.

Those of you who heard them sing on July 2, were no doubt surprised to hear our national anthem, "Sche ne vmerla Ukraina," sung in all its patriotic freedom following the American anthem.

Tune in this Sunday and be amazed at the wonderful singing by the "Shy Sisters" of our incomparable Ukrainian folk songs.

Alexander Yaremko.

Два Шотляндці відповідають перед судом за нарушення публичного спокою. Вони по пяному розбили ліхтарню на вулиці.

— А хто був третій? — спитав зараз суддя.

— Що за третій? Не знаємо нічого про якогось третього.

— Не говоріть мені тут небилиць. Чейже не думаєте, що я повірю, начебто ви за алькоголь платили самі з власної кишені.

ЧОРНА СОТНЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ ГУЛЯЄ.

(УП) Вже від довшого часу істнує в Шанґгаю Українська Громада. На початку були в ній усього чотири члени, а з часом зголосились аж 200. Нові заяви вступу не переставали напливати до Управи. Осідком Громади була французька дільниця міста Шанґгаю, де вона й була зареєстрована в французькій поліції. В тійже поліції займають досить визначні становища Москалі. Досі було так, що всі, чи то старі поселенці ще з царських часів чи нові еміґранти, рахувалися всюди за „русских", тому й московська кольонія була там сильна. Дійсність показала, що так воно не є й що між „русскими" є більшість Українців. Що правда, вони ще не були скристалізовані й може національно не зовсім свідомі, тому й держались Москалів.

Колиж одначе прийшов товчок, себто заложено Українську Громаду, вони відразу кинулись до своєї орґанізації. Це не дуже подобалось Москалям з тої простої причини, що й свої й чужі побачили, що „единий русскій народ" таким не є. На початку дивились Москалі на Українську Громаду крізь пальці, думаючи, що буде в ній яких 3—4 людей, нікому нешкідливих, і що їх можна буде використати для московської пропаґанди проти Українців, доказуючи з одного боку малу скількість Українців, а з другого толерантність Москалів супроти своїх „меншостей".

Колиж одначе вони побачили, що Громада зростає, ба навіть старається влаштовувати публичні виступи, почали робити Громаді ріжні прикрости. Громада підготувала була на 11 березня Шевченківську панахиду, а на 5 квітня Шевченківський концерт, але обі ці імпрези заборонила французька поліція коротко перед самим їх відбуттям, не зважаючи на те, що Громада була затверджена й мала право щось подібного влаштовувати.

Вкінці за намовою Москалів і саму Громаду заборонили. Ще довго передтим Москалі відгрожувалися, що постараються про заборону Громади, бо ніякої України не було, нема й бути не може. А тимчасом тіж самі чорносотенці з з Берліна, заложивши московську національ- соціялістичну партію, договорились навіть до того, що хотять дати Українцям повну автономію, розуміється під пануванням „єдінаво русскаво царя-самодержца". Де тут єдинодумність московської еміґрації, трудно пізнати. Та й сама обіцянка автономії смішна, бо хтож з Українців просить автономії в Москалів, ще до того безпросвітних еміґрантів, які самі не знають, чого хотять. Українцям у Шанґгаю залишається перейти з французької концесії до інтернаціональної дільниці, де Москалі вже не мають такого впливу, бо там не верховодять Французи.

The Sport Whirl.

JERSEY CITY, N. J.

Further successes of the "Ukes".

The Ukrainian A. A. Chornomorska Sitch of Jersey City baseball team continued their winning ways when on July 4, at Pershing Field, they snapped the 11 game winning streak of the part stepping Jefferson Triangles of Hoboken, by the score of 7-6. This victory marked the 9th win of the current season for the "Ukes".

George Fisher on the mound for the "Sitch" held the Triangles well in check by striking out 7 batters and allowing 8 scattered hits.

The game had the spectators on the tips of their toes until the final out, by the many thrills which it furnished.

The Ukes coming to bat for their final half of the ninth inning with the score tied showed their determination to win by going right to work on "Long," the Triangle pitcher. "Sonny" Gross, the first batter to come to bat for the "Ukes," was passed purposely, as he is well known for his hard hitting. Gross then stole second base and then Georgie Emerson came to bat and slammed the pill for a 2 base hit, driving in Gross with the winning run.

"Les" Ferrere took the fielding honors for the the day by handling 8 chances without a misplay, and contributed 2 hits.

The Sitch is fast becoming recognized as one of the leading semi-proteams in Hudson County. It issues a challenge to any Ukrainian team out of town. They will travel to anywhere for a suitable guarantee. For games write to the Baseball Manager of Ukrainian Sitch, 181-183 Fleet St., Jersey City, N. J.

Yours in Sport,
John Koblan,
George Tizio.

АНАЛЬФАБЕТИЗМ У ВЕЛИКИХ МІСТАХ.

Французький часопис „Сіенс е вояж" приніс статистику анальфабетів у деяких великих містах. І так Теґеран (столиця Персії) має 82 проценти анальфабетів, **Київ 45,** Лодзь 32, Букарешт 26, Москва 22, Барсельона 20, Варшава 17, Ленінґрад 14, Рим 10, Будапешт 4.8, Париж 3.4, Відень 2, Прага 0.7, Берлін 0.4 проц.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У.Н.СОЮЗА.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 247, повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітінґ відбудеться 13 липня, у хаті Павла Домянського, 612 С. Гілд ул., в годині 7 ввечір. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Кождий член буде мати нагоду вислухати звіту комітету за пів року. Проситься довгуючих вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Заячковський, предс.; І. Гичка, кас.; П. Сас, секр.

ЛІТЛ ФАЛС, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 330, повідомляє своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 2-ій пополудни, в гали У. Н. Дому. Обовязком є кождого члена бути на мітінґу. Урядники і контр. комісія дадуть звіт за пів року. Є важні справи до вирішення. Проситься довгуючих членів вирівнати свої вкладки. Будемо приймати нових членів без оплати вступного, таксамо і дітей. Члени, котрі бажають перейти з старого на новий річ, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінґ. — Микола Паламар, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ 62 повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що звичайні збори відбудуться в суботу, 15 липня, в годині 7.30 ввечір, під ч. 6035 Елмвуд Еве. Присутність конечна. Члени, котрі змінили свої грамоти, нехай заберуть собі нові грамоти. Довгуючі члени зволять вирівнати свої вкладки за себе і за дітей. Ще раз пригадуємо, що товариська каса не буде відсилати вкладки за члена, котрий не явиться на мітінґу. — Андрій Мацькевич, предс.; Петро Травко, кас.; Михайло Черкас, секр.

ТАВТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 2-гій пополудни, в галі Товариства. Всі члени мають прийти на цей мітінґ, бо уряд і контрольна комісія дадуть звіт зі свого урядування. Хто з членів хоче виміняти стару грамоту на нову, нехай принесе стару грамоту на мітінґ. — Уряд Тов.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 16 липня, в галі церковній на Скат ул., в годині 1.30 пополудни. На тім мітінґу контр. комісія здасть звіт зі стану каси. Проситься всіх членів прибути на мітінґ в означений час. Члени, котрі ще не змінили своєї грамоти, повинні принести свої старі грамоти на цей мітінґ і виміняти на нові. На тім мітінґу повинні бути всі члени, бо делеґат здасть звіт з 18 конвенції У. Н. Союза. — Василь Колодрубець, предс.; А. Гатала, кас.; Н. Кудринський, секр.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

(87)

Ґрідлі очуняв від несподіваного удару й поліз нагору. Він вилiз зі своєї нори саме в той час, коли мосяжний великан ускакував до ліса. Джесон бачив лише широку спину та леопардову шкіру й на хвилину йому здавалося, що то був Тарзан. Але тут же зявилося в його мозку заперечення й він із сумом сказав до себе: „Ні! Де він тут міг би взятися? Адже Тор бачив на власні очі, як орел поніс Тарзана в гори на певну смерть".

Але Джесон Ґрідлі бачив, що це не горібс, а тому він рішив податися за ним. Ідучи на запах горібса, Тарзан подався в густий ліс. Тепер він знову біг по деревах, бо так для нього було скорше й безпечніше. Скоро він побачив поміж деревами дівчину, яка старалась вирватися з рук горібса. Тарзан підлетів по гиляках до горібса й стрілою кинувся на нього. Він кинувся на горібса з такою силою, що оголомшив його й горібс повалився на землю.

Тарзан блискавкою скочив на горібса, схопив його в руки й підхопив, як легкий сніп соломи, на свої плечі. Закрутив його млинком і з силою кинув на землю. Потім знову схопив горібса на плечі й знову вдарив його об землю. Так робив, поки не переконався, що горібс уже вбитий на на смерть. Дівчина оніміла з радости і з подиву сили отсього великана. Вона перший раз побачила, що людина голими руками змогла вбити страшного горібса.

Нарешті Тарзан переконався, що горібс уже мертвий. Він тепер повернувся до Іванни зі словами: „Ходім звідси скорше. Я знаю лиш одно місце, де ми будемо безпечні". З цими словами він схопив дівчину на плечі і скочив з нею на найнижчу гилку дерева, а потім подався по гилях вище й далі в ліс. Там у гущавині він обережно посадив дівчину на гилку й тут побачив, як вона привітливо усміхалась до нього. Та не було часу довго сидіти, бо небезпека була кругом них.